

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів імені професора
А.К. Скороходька



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

05 " 06 " 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри ветеринарної гігієни
імені професора А.К. Скороходька
Протокол № 13 від " 30 " травня 2024 р.

Завідувач кафедри
В'ячеслав СОЛОМОН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
Гарант ОП

Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГІГІЄНА УТРИМАННЯ КОНЕЙ**

Галузь знань – 21 «Ветеринарна медицина»

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

Освітня програма – «Ветеринарна медицина»

Факультет ветеринарної медицини

Розробник: доц., к. вет. н., доц. Кос'янчук Н. І.

КИЇВ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«Гігієна утримання коней»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь,	
Освітній рівень	Магістр
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина»
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти	
Рік підготовки	6
Семестр	12
Лекційні заняття	15 год
Практичні заняття	15 год.
Самостійна робота	90 год
Кількість тижневих годин	2

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Гігієна утримання коней»

Мета навчальної дисципліни «Гігієна утримання коней» забезпечення здобувачів вищої освіти теоретичними та практичними знаннями з гігієни та ветеринарної санітарії під час утримання коней, та проведення комплексу ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на збереження здоров'я, експлуатацію племінних, робочих і спортивних коней.

Дисципліна «Гігієна утримання коней» займає важливе місце в системі підготовки лікарів ветеринарної медицини, оскільки вона дає знання з питань гігієни утримання різних статевих-вікових груп за різними напрямками галузі, а саме: тренінгу молодняка, випробувань коней на іподромах та використання в кінному спорті, робочого використання, племінної роботи в господарствах різного типу;

- поглиблює у майбутніх фахівців професіональне мислення (формує світогляд), що сприяє вдосконаленню способів поліпшення екологічного стану навколишнього середовища та зменшенню негативного впливу на нього антропогенних факторів.

- забезпечує формування базових гігієнічних знань, основ превентивних заходів у конярстві.

Завдання: набуття теоретичних знань і практичних навиків з метою професійної діяльності, а саме:

- знати основні закони, що регламентують санітарно-гігієнічні вимоги до утримання і експлуатації коней;

- навчити вирішувати задачі, що стоять перед різними напрямками галузі (робоче – користувальне, племінне, спортивне, ваговозне, іподромні випробування, спортивні змагання, використання та розведення в фермерських господарствах);

- планувати і проводити санітарно-гігієнічні заходи, спрямовані на запобігання інфекційних та інвазійних захворювань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- норми та нормативно-технічну документацію щодо гігієни утримання коней;

- гігієнічні вимоги щодо повітряного середовища, води, годівлі;

- біологічні особливості коней пов'язані з гігієною їх утримання, доглядом, годівлею, відтворенням;

- правила випробування племінних коней на іподромах та участі в кінно-спортивних змаганнях;

- основи управління галуззю, організації маркетингових операцій.

вміти: зібрати, проаналізувати та статистично обробити матеріали досліджень;

- проводити оцінку мікроклімату в стайнях та аналізувати його вплив на здоров'я тварин;

- проводити органолептичну оцінку сіна, корнебульбоплодів, грубих і концентрованих кормів;

- проводити гігієнічні заходи по догляду за кіньми, оцінювати правильність їх виконання;

- проводити заходи щодо розвитку галузі (парувальна компанія, тренінг і заїздка молодняка, планування руху поголів'я, виводки);

- використовувати передовий досвід вітчизняної та закордонної науки і практики;
- проводити гігієнічні, ветеринарно-санітарні та профілактичні заходи.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні компетентності (ЗК):

- Знання та розуміння предметної галузі та професії;
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно обумовленого утримання тварин;
- Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практ.	С.р.
1	2	3	4	5
Модуль 1 . Гігієнічні вимоги до приміщень стайні і кормів				
Тема 1. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень стайні і їх внутрішнього обладнання.	14	2	2	10
Тема 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів. Профілактика отруєнь коней кормами, відповідно до принципів концепції «Єдине здоров'я».	16	2	2	12
Тема 3. Гігієнічні вимоги до утримання жеребців -плідників.	16	2	2	12
Тема 4. Гігієнічні вимоги до утримання жеребних кобил.	14	1	1	11
Разом за змістовим модулем 1	59	7	7	45
Модуль 2. Гігієнічні вимоги до утримання статеві-вікових груп коней				
Тема 5. Гігієнічні вимоги до утримання лошат.	16	2	2	12

Тема 6. Гігієнічні вимоги до утримання робочих коней.	16	2	2	12
Тема 7. Гігієнічні вимоги до утримання племінних коней.	15	2	2	11
Тема 8. Санітарно-гігієнічні вимоги до транспортування коней. Профілактика транспортного стресу.	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 2	61	8	8	45
Всього	120	15	15	90

2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Нормативно-правові акти, що регламентують гігієну утримання коней.	2
2.	Гігієнічна оцінка кормів і води.	2
3.	Оцінка мікроклімату в приміщенні конюшні.	2
4.	Параметри мікроклімату для всіх статевих груп коней.	1
5.	Санітарно-гігієнічні заходи у приміщеннях конюшні.	2
6.	Благополуччя утримання коней.	2
7.	Недоліки екстер'єру коней, викликані порушенням технології догляду, годівлі та використання.	2
8.	Ветеринарно-санітарні заходи за утримання коней.	2
	Всього	15

4. Теми самостійних роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
	Модуль 1	
1	Основні етапи розвитку конярства в світі та в Україні.	10
2	Інтер'єр коней, його зв'язок з роботоздатністю.	12
3	Оцінка показників успішності відтворювальної кампанії.	12
4	Годівля коней різних порід і вікових груп.	11
	Всього за 1 модуль	45
	Модуль 2	
5	Табунне конярство. Технології виробництва конини та кумису.	12
6	Особливості конини та кінського молока.	12
7	Кінний спорт і кінний туризм. Нетрадиційне конярство.	11
8	Організація випробувань коней на іподромах.	10
	Всього	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- нормативно-правові акти, що регламентують гігієну утримання і вирощування коней.
- конспект лекцій та їх презентації.
- комплект завдань для проведення тестового контролю.

- презентації навчального матеріалу за темами відповідно до навчальної програми дисципліни.
- комплект індивідуальних завдань для проведення підсумкового контролю знань (екзамен).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. ВНТП-АПК- 06.07 Конярські підприємства. Міністерство аграрної політики України.- Київ. – 2007. - 53с.
2. Гопка Б.М., Хоменко М.Н., Павленко П.П. Конярство. - К.: Вища освіта, 2004. - 320 с.
3. Гопка Б.М., Калантар О.А., Павленко П.М. Коні в сільському господарстві – К.: Урожай, 1989. - 152 с.
4. Гопка Б.М., Скоцик В. Є., Павленко П. М., Хоменко М. П., Колот В. І . Практикум з конярства. - К.: Вища освіта, 2011. - 384с.
5. Ноздрін М. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин. – К: Урожай, 1991. - 344с.
6. Сірацький Й.З., Федорович Є.І., Гопка Б.М. Інтер'єр сільськогосподарських тварин. К.: Вища освіта. 2008. – 298с.
7. <https://studfile.net/preview/7281012/page:5/>.

Допоміжна

1. Гопка Б.М., Судай В.Д., Скоцик В. Є. Нетрадиційне конярство: Навч. Посібник. - К.: Вища освіта, 2008. – 191 с.
2. Каталог жеребців-плідників рисистих порід, допущених до племінного використання/[Н.В.Кудрявська, К.К.Згара , К.М.Саєнко, Т.В.Нечіпоренко, І.В.Ткачова, Д.А.Волков, О.О.Корнієнко] - Харків: ІТ НААНУ, 2011. - 264 с.

Електронні ресурси

1. Деякі напрями племінної роботи в масовому конярстві [Електронний ресурс] Режим доступу:<http://webfermer.org.ua/tvarynnyctvo/konja/dejaki>.
2. Характеристика жеребців-плідників орловської рисистої породи за основними селекційними ознакамиhttps://otherreferats.allbest.ru/agriculture/00952370_0.html.
3. Гігієна коней <https://studfile.net/preview/7281012/page:5/> .
4. Як доглядати за конем? <https://feedlife.com.ua/ua/info/pravila-soderzhanija-loshadej/>.
5. Правила утримання коней <https://viking.com.ua/blog/pravila-utrimannya-koney>.
6. Практичний посібник з конярства Утримання, догляд, навчання та використання коней: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-04>.
7. <http://www.horses.dp.ua/>.
8. Вимоги до табунної системи утримання коней <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/view.php?id=221489&chapterid=71213>.